

C. U. SHAH UNIVERSITY

Winter Examination-2019

Subject Name : Accounting & Finance - I

Subject Code : 4CO01AFI2

Branch: B.Com (Gujarati)

Semester: 1 Date: 02/12/2019

Time: 02:30 To 05:30

Marks: 70

Instructions:

- (1) Use of Programmable calculator & any other electronic instrument is prohibited.
- (2) Instructions written on main answer book are strictly to be obeyed.
- (3) Draw neat diagrams and figures (if necessary) at right places.
- (4) Assume suitable data if needed.

- Q-1 Attempt the following questions: (14)**
- a) શેરધારક માટે શેરની મિલકત કેવી છે? 01
 (A) આદર્શ મિલકત (B) આકસ્મિક સંપત્તિ
 (C) વ્યક્તિગત અને જંગમ મિલકત (D) સ્થાવર મિલકત
- b) કઈ હિસાબી પદ્ધતિ માં મળવાની બાકી આવક અને ચુકવાની બાકી ખર્ચ ધ્યાન માં લેવામાં આવે છે. 01
 (A) વ્યાપારી પદ્ધતિ (B) રોકડ પદ્ધતિ
 (C) વ્યાપારી પદ્ધતિ અને રોકડ પદ્ધતિ (D) એક પણ નહીં
- c) યંત્ર ની રોકડ કિંમત શોધો. 01
 કરાર કિંમત રૂ 2800, વ્યાજ નો દર વાર્ષિક 10%, ચાર વાર્ષિક હપ્તાઓ અનુક્રમે રૂ. 3120, રૂ. 2480, રૂ. 1880 અને રૂ 1320 ચુકવ્યા.
 (A) 10000 (B) 8800 (C) 11600 (D) 5920
- d) જો જુનો કાટમાળ વેચતા નાણા ઉખ્ચા હોય તો તે રકમ 01
 (A) પુનઃસ્થાપના ખર્ચ ખાતે જમા થશે. (B) મેહેસુલિ ખાતે જમા થશે.
 (C) મૂડી ખાતે જમા થશે. (D) આકસ્મિક આવક ખાતે જમા થશે.
- e) કઈ પદ્ધતિ માં આખર સ્ટોક ની કિંમત ચાલુ બજાર ભાવ ની કિંમત નજીક હોય છે. 01
 (A) ફિફો પદ્ધતિ (B) લિફો પદ્ધતિ
 (C) ભારિત સરેરાસ પદ્ધતિ (D) નિશ્ચિત ભાવ પદ્ધતિ
- f) વિદેશી મૂડી ને અશ્રાંત્ર મા લાવવા માટે ઉપયોગ મા આવતો નાણા સ્ત્રોત એટલે શું? 01
 (A) યુરો ઇસ્યુ (B) સ્ટોક ઇનેવેસ્ટમેન્ટ (C) મ્યુચલ ફન્ડ (D) ડિપ ડિસ્કાઉટ બોન્ડ્સ
- g) નૃત્યકાર, સંગીતકાર, નાટ્યકાર વગેરે સામાન્ય રીતે પોતાના હિસાબો કઈ પદ્ધતિએ રખે છે? 01
 (A) એકનોંધિ પદ્ધતિ (B) દેશીનામા પદ્ધતિ
 (C) રોકડ પદ્ધતિ (D) મિક્સ પદ્ધતિ
- h) માલ મિલકત કરાર કીમત માથી રોકડ કિંમત બાદ કરતા તફાવત ની રકમ ને ---- કહે 01

છે.

(A) મુળ રકમ (B) વેચાણ કિંમત (C) વ્યાજ (D) મૂડી ખર્ચ

- i) મિલકત ની ક્ષમતા મા કાયમી ધોરણે વધારો કરતા ખર્ચ એટલે..... 01
(A) પ્રસારિત મહેસુલી ખર્ચ (B) મહેસૂલી ખર્ચ (C) પુનઃસ્થાપના ખર્ચ (D) મુડી ખર્ચ
- j) કઈ પદ્ધતિ મા છેલ્લે ખરીદેલ માલ સ્ટોક મા હશે? 01
(A) વિક્રો પદ્ધતિ (B) ક્રિદ્ધો પદ્ધતિ (C) ભારીત સરેરાશ પદ્ધતિ (D) એક પણ નહો.
- k) નાની રકમ પણ બહુ મોટા પ્રમાણ મા એકઠી કરવાનું મહત્વ નું પ્રાપ્તિ સ્થાન કયું છે? 01
(A) વેપારી લેણદારો (B) જાહેર થાપણ (C) કેશ ક્રેડિટ (D) ઓવર ડ્રાફ્ટ
- l) મુક્કદમાઓ તૈયાર કરી આપનાર કોની વચ્ચે સાકળ રૂપ છે? 01
(A) કોર્ટે અને વકિલ વચ્ચે (B) અસિલ તેમજ તેના વકીલ વચ્ચે (C) વકિલ અને તેના લેણદારો વચ્ચે (D) વકીલ અને વકિલ ના એશોસિયેશન વચ્ચે
- m) ભાડે ખરીદ અને હપ્તા પદ્ધતિ વચ્ચે નો મુખ્ય તફાવત કયો છે? 01
(A) મિલકત ની સોપણી (B) મિલકત ની માલિકી (C) મિલકત ની વેચાણ કીમત (D) ઉપર માથી એક પણ નહી
- n) મિલકત ની પુનઃ સ્થાપના સમયે વધારા ની નવી જ મિલકત ઉભી કરવામા આવે તેને..... 01
(A) મહેસૂલી ખર્ચ (B) પુનઃ સ્થાપના ખર્ચ (C) મુડી ખર્ચ (D) સ્થાપના ખર્ચ

Attempt any four questions from Q-2 to Q-8

Q-2

A

Attempt all questions

હાર્દિક અને જય સોલિસિટર પેઢી ના ભાગીદારો ૧:૧ ના પ્રમાણમા નફો - નુકશાન વહેંચે છે. તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૬ ના રોજ નું કાયુ સરવૈયુ નિચે પ્રમાણે છે:

(14)

14

વિગત	ઉધાર રૂ.	જમા રૂ.
મૂડી હાર્દિક		૬૦૦૦૦
જય		૪૦૦૦૦
ફી		૨૫૦૦૦૦
અસિલ- એડવાન્સ		૧૦૦૦૦
અસિલ- ખાતા (ફી બાકી)	૫૦૦૦૦	
બેંક (અસિલ)	૧૦૦૦૦	
બેંક (પેઢી)		૨૫૦૦૦
પગાર	૩૦૦૦૦	
લેણદાર-દેવાદાર	૧૦૦૦૦	૨૦૦૦
ઓફિસ ખર્ચ	૨૦૦૦૦	
મોટરકાર-વાહન	૧૨૦૦૦૦	

લાઈબ્રેરી પુસ્તક	50000	
અસિલના ખર્ચ ની ખાતાવહી	95000	
પરચુરણ ખર્ચ	9000	
મેગેજીન લવાજમ	6000	
તાર - ટપાલ	2500	
સ્ટેશનરી	9500	
મુસાફરી ખર્ચ	2000	
	352000	352000

નીચેની વિગતોને ધ્યાનમાં લઈને, 31-03-2016 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે પેઢી ના વાર્ષિક હિસાબ તૈયાર કરો.

(૧) મૂડી પર 6% વ્યાજની ગણતરી કરો.

(૨) રૂ. 1500 અસિલ વતી ચુકવેલ ખર્ચ ના હતા, જે પરચુરણ ખર્ચ ખાતે નોંધાયેલ છે.

(૩) વાહનો પર 10% અને પુસ્તકો 5% પર ઘસારા ની ગણતરી કરો.

(૪) એક અસિલ પસે થી પરચુરણ ખર્ચ પેટે રૂ. 4000 મળેલ છે, તેનો સમાવેશ અસિલ એડવાન્સ મા થયેલ છે.

(૫) અધૂરા કામ ની બાકી રૂ. 20000 છે.

1-4-2016ના નફાની વહેંચણી રેશિયો 3: 2 હશે ભાગીદારી પેઢી ના નફાની ગણતરી કરો.

Q-3

A

Attempt all questions

તા. ૧-૦૧-૨૦૦૮ના રોજ ભાડા ખરીદ પદ્ધતીએ એક યંત્ર ખરીદ્યું, જેની રોકડ કિંમત રૂ ૨૦૭૦૦૦ હતી.

કરાર પર સહી કરતી વખતે રૂ ૨૦૦૦૦ ચુકવ્યા અને બાકી ની રકમ પર રૂ. ૨૦૦૦૦ નો એક એવા અગિયાર અર્ધવાર્ષિક હપ્તા મા વ્યાજ સહીત ચુકવ્યાની હતી. પ્રથમ હપ્તો છ માસ પછી ચુકવ્યાનો હતો.

ઘટતી જતી બાકી ની પદ્ધતિ મુજબ ૧૦% ધસારો ગણવામા આવે છે.

ખરીદનાર ના ચોપડે દરેક હપ્તા મા સમાયેલ વ્યાજ ની ગણતરી કરો.

(૧) યંત્ર ખાતુ (૨) વેચનાર ખાતુ (૩) વ્યાજ ખાતુ ફક્ત પ્રથમ બે વર્ષ માટે તૈયાર કરો.

B

એક કંપની તા. ૧-૦૪-૨૦૦૬ના રોજ ભાડે ખરીદ પદ્ધતિ થી એક યંત્ર રૂ ૧૨૦૦ નો એક એવા પાંચ વાર્ષિક હપ્તામા ચુકવની શરતે ખરીદે છે. વેચનાર કંપની વાર્ષિક ૫% લેખે વ્યાજ લે છે. યંત્ર પર સરખા હપ્તા પદ્ધતિ થી ૧૦% લેખે ધસારો કાપવામા આવે છે. કંપનીનું હિસાબી વર્ષ તા. ૩૧ મી માર્ચ ના રોજ પુરું થાય છે.

(14)

07

07

એન્યુઈટી ટેબલ રૂ. ૧ ની એન્યુઈટીની પાંચ વર્ષ માટે ૫% વ્યાજ લેખે તુલે કિમંત રૂ. ૪.૩૨૯૪૭૭ દર્શાવે છે.
ખરીદનાર કંપનીના ચોપડા મા જરૂરી ખાતું તૈયાર કરો.

- Q-4** **Attempt all questions** (14)
- A** બૂક બિલ્ડિંગ સમજાવો. 07
- B** પ્રેક્સ શેર સમજાવો અને ઓરડિનરી શેર તફાવત સમજાવો. 07
- Q-5** **Attempt all questions** (14)
- A** ધી બોમ્બે ગેસ કંપનીએ પોતાના કારખાનાનો એક ભાગ રૂ. ૧૦૦૦૦૦૦ ખર્ચી ફરી થી બાંધી પુનઃસજાવટ કરી છે. નાબૂદ કરાયેલા જૂના ભાગ ની અસલ કિમંત રૂ. ૬૦૦૦૦૦ હતી. જૂના સામાનના વેચાણના રૂ. ૪૦૦૦૦ ઉપજ્યા છે અને રૂ. ૨૦૦૦૦ ની કિમંતનો જૂનો માલસામાન નવા બાંધકામ મા વાપર્યો છે અને તેનો ઉપર દર્શાવેલી રૂ. ૧૦૦૦૦૦૦ ની કિમંતમા સમાવેશ થાય છે. હાલ મા મજૂરી અને માલસામાનની કિમંત અસલ બંધાયેલા કામની કિમંત કરતા અનુક્રમે ૧૫% અને ૧૨.૫% વધારે છે. પહેલા અને અત્યારે મજૂરી અને માલસામાન વચ્ચેનું પ્રમાણ ૩:૭ છે. જરૂરી આમનોદ લખો. 07
- B** ધી હિંદુસ્તાન ગેસ કંપનીના પોતાના કારખાના અમુક ભાગનું રૂ. ૫૦૦૦૦૦ના ખર્ચે પુનઃબંધકામ અને પુનઃસજાવટ કરવામા આવ્યા. જુના કારખાનાની કિમંત રૂ. ૩૦૦૦૦૦ હતી. જૂની માલસામગ્રીના વેચાણના રૂ. ૨૦૦૦૦ ઉપજ્યા છે અને રૂ. ૧૦૦૦૦ની કિમંત ની જૂની માલસામગ્રીનો નવા બાંધકામમા ઉપયોગ કરવામા આવેલ છે, જેનો ઉપર જણાવેલ રૂ. ૫૦૦૦૦૦ ના ખર્ચ મા સમાવેશ થયો છે. જૂનું કારખાનું બંધાયું હતું તે કરતા અત્યારે મજૂરી અને માલસામગ્રી ની કિમંત અનુક્રમે ૧૫% અને ૧૨.૫% વધુ છે. અત્યારે અને તે વખતે મજૂરી અને માલસામગ્રીના ખર્ચનું પ્રમાણ ૩:૭ નું છે. જરૂરી આમનોદ લખો.
- Q-6** **Attempt all questions** (14)
- A** ઇવેંટરી નો અર્થ સમજાવી તેના હેતુઓ સમજાવો. 07
- B** જૂથ દ્વારા લોન વિશે સમજાવો. 07
- Q-7** **Attempt all questions** (14)
- A** ઓગસ્ટ ૨૦૧૬ મા અમુક પ્રકારના માલ ની આવક-જાવક ની વિગત નીચે મુજબ છે:
ઓગસ્ટ ૨૦૧૬
૧	શરૂઆત ની બાકી	૧૫૦ કિલો રૂ. ૨૦ લેખે
૨	પુરો પાડેલ માલ	૫૦ કિલા
૮	ખરીદી	૨૦૦ કિલો રૂ. ૨૧ લેખે
૧૬	પુરો પાડેલ માલ	૧૫૦ કિલો

૧૮ જોબ પર થી માલ પરત	૧૦ કિલો
(તા. ૩૭ એ પુરો પાડેલ માલ પૈકી)	
૨૧ ખરીદી	૩૦૦ કિલો રૂ. ૧૯ લેખે
૨૭ પુરો પાડેલ માલ	૧૦૦ કિલો

તા. ૩૧ મી ઓગસ્ટ ના રોજ માલ સામાન ની ગણતરી નો અહેવાલ ૫ કિલો માલસામાન ની ઘટ દશાવે છે. ઉપર ના પૂરા પાડેલ માલ સામાનની ગણતરી (અ) ફિફો પદ્ધતી (બ) લિફો પદ્ધતી (ક) ભારીત્ત સરેરાશ અનુસાર કરવામા આવે છે. તેમ માની ને ત્રણ પદ્ધતી મુજબ સ્ટોક નુ પત્રક તૈયાર કરો.

Q-8	Attempt all questions	(14)
A	ફિફો અને લિફો પદ્ધતી નો તફાવત સમજાવો.	07
B	હપ્તા પદ્ધિત અને ભાડા પદ્ધિત વચ્ચે નો તફાવત સમજાવો.	07

